

In Memoriam Dr. Frans Claes S.J.

Op donderdag 30 november 2006 overleed in het huis van de jezuïeten te Heverlee ons erelid Frans Claes. Hij was op 5 juni 1928 in Webbekom (Vlaams-Brabant) geboren. Hij was leerling aan het Sint-Jan Berchmanscollege in Diest en trad in 1945 in de Societas Jesu in. Hij studeerde klassieke filologie in Leuven, behaalde in 1952 in Nijmegen een diploma in de thomistische filosofie en werd aan de K.U. Leuven in 1961 licentiaat in de theologie. Eveneens aan de Leuvense universiteit behaalde hij in 1968 het doctoraat in de Germaanse filologie⁽¹⁾.

Frans Claes was vooral verdienstelijk als lexicoloog én lexicograaf. Als lexicoloog publiceerde hij in 1970 zijn opmerkelijke studie 'De bronnen van drie woordenboeken uit de drukkerij van Plantijn'. Samen met Peter Bakema bezorgde hij in 1995 'A bibliography of Dutch Dictionaries'. Als gereputeerd lexicoloog was hij lid van Euralex 'European Association for Lexicography', die hem een prestigieuze prijs toekende. Daarnaast was hij een wellicht nog grotere lexicograaf. In 1968 werd hij – als derde jezuïet – lid van de redactie van Verschuerens 'Modern Woordenboek'. In 1996 verscheen onder zijn redactie de tiende uitgave, nu met de titel 'Groot encyclopedisch

⁽¹⁾ Voor een uitvoerig bio-bibliografisch overzicht verwijzen we naar het eerste nummer van de 44e jaargang (2007) van *Oost-Brabant*, dat het tijdschrift helemaal aan zijn overleden erevoorzitter wijdde. Ook PIET VAN STERKENBURG, *In Memoriam Frans Claes (1928-2006)*. *Jaarverslag INL* 2006, 8-9.

woordenboek', aangepast aan de spelling van 1995. Het was het ideale woordenboek voor de gemiddelde taalgebruiker, tegelijk taalkundig en encyclopedisch, en zonder de overbodige ballast die de Van Dale zo moeilijk bruikbaar maakt. Bovendien had dat mooie woordenboek eindelijk aarzeland de weg gevonden naar Nederland. We zullen de voortzetting van de Verschueren missen. Verder bewerkte en herzag hij het systematische woordenboek 'Het juiste woord' van die andere jezuïet, L. Brouwers, met de ondertitel 'Betekeniswoordenboek'. Hij bezorgde vijf oplagen, van 1988 tot 1997.

Frans Claes was ook een gewaardeerd redactielid van *Nederlands van Nu*. Jaren lang schreef hij belangrijke taalkundige bijdragen of beantwoordde hij lezersvragen. Hij was verder een actieve heemkundige. In 1982 publi-

ceerde hij de 'Geschiedenis van Webbekom' en van 1975 tot 1998 was hij hoofdredacteur van *Oost-Brabant*, waarvoor hij ook talrijke naamkundige bijdragen schreef, want Claes was ook naamkundige. In 1995 werd hij lid van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie. In de *Handelingen* van onze commissie publiceerde hij in 1996 'Bijdrage tot de toponymie van Schaffen en Molenstede' en in 1998 'Bijdrage tot de toponymie van Bekkevoort'. Vooral als man van de wetenschap heb ik hem ontzettend leren waarderen. Zijn kennis en zijn waardevolle aantekeningen hield hij niet voor zichzelf. Het was hem niet om de persoonlijke eer te doen, maar om de vooruitgang van de kennis. Belangeloos stelde hij andere vorsers zijn vondsten en aantekeningen ter beschikking. Deze echt wetenschappelijke ingesteldheid is even zeldzaam als bewonderenswaardig. We gedenken Frans Claes met bewondering voor zijn verdiensten op het gebied van de lexicografie, de heemkunde, de naamkunde en de taalzorg.

FRANS DEBRABANDERE